THỰC TRẠNG VÀ GIẢI PHÁP ĐỔI MỚI HOẠT ĐỘNG HỖ TRỢ SINH VIÊN NGÀNH GIÁO DỤC MẦM NON HỆ CAO ĐẲNG TRONG THỰC TẬP SƯ PHẠM TẠI CÁC TRƯỜNG MẦM NON (NGHIÊN CỨU TẠI TRƯỜNG CAO ĐẲNG SƯ PHẠM BÀ RỊA – VŨNG TÀU)

Đăng Thụy Đan Thanh
Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu, TPHCM
Email: danthanhsp@gmail

Tóm tắt: *Thực tập sư phạm là học phần có vai trò quan trọng trong quá trình đào tạo sinh viên ngành Giáo dục Mầm non, góp phần hình thành và phát triển năng lực nghề nghiệp. Tuy nhiên, hoạt động hỗ trợ sinh viên trong giai đoạn này tại các cơ sở đào tạo vẫn còn tồn tại một số hạn chế, ảnh hưởng đến chất lượng thực tập. Nghiên cứu này nhằm phân tích thực trạng và đề xuất giải pháp đổi mới hoạt động hỗ trợ sinh viên ngành Giáo dục Mầm non hệ cao đẳng trong thực tập sư phạm tại các trường mầm non, thông qua khảo sát tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu. Phương pháp nghiên cứu được sử dụng bao gồm điều tra bằng bảng hỏi, phỏng vấn và phân tích tài liệu. Kết quả nghiên cứu cho thấy hoạt động hỗ trợ sinh viên đã đạt được một số kết quả tích cực, song vẫn còn hạn chế về nội dung, hình thức và sự phối hợp giữa các bên liên quan. Trên cơ sở đó, nghiên cứu đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả hoạt động hỗ trợ sinh viên, góp phần cải thiện chất lượng đào tạo giáo viên mầm non trong bối cảnh đổi mới giáo dục hiện nay.*

Từ khóa: *Hỗ trợ sinh viên; thực tập sư phạm; Giáo dục Mầm non; hệ Cao đẳng; đổi mới giáo dục.*

CURRENT SITUATION AND SOLUTIONS FOR INNOVATING SUPPORT ACTIVITIES FOR COLLEGE-LEVEL EARLY CHILDHOOD EDUCATION STUDENTS DURING TEACHING PRACTICE AT PRESCHOOLS (STUDY AT BA RIA - VUNG TAU TEACHER TRAINING COLLEGE)

Abstract: *Teaching practicum plays a crucial role in the training process of college students majoring in Early Childhood Education, contributing to the development of their professional competencies. However, support activities for students during this period at training institutions still reveal several limitations, which affect the quality of practicum outcomes. This study aims to analyze the current situation and propose solutions to innovate support activities for college students majoring in Early Childhood Education during their teaching practicum at preschools, based on a case study at Ba Ria – Vung Tau College of Education. The research employs a combination of methods, including questionnaire surveys, interviews, and document analysis. The findings indicate that although student support activities have achieved certain positive results, there remain shortcomings in terms of content, implementation methods, and coordination among relevant stakeholders. Based on these findings, the study proposes several solutions to enhance the effectiveness of student support activities, thereby improving the quality of early childhood teacher education in the context of current educational reforms.*

Keywords: *Student support; teaching practicum; early childhood education; college education; educational innovation.*

Nhận bài: 23/03/2026 Phản biện: 17/04/2026 Duyệt đăng: 20/04/2026

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Trong bối cảnh đổi mới căn bản và toàn diện giáo dục hiện nay, việc nâng cao chất lượng đào tạo giáo viên, đặc biệt là giáo viên mầm non, đang trở thành yêu cầu cấp thiết. Đối với ngành Giáo dục Mầm non, thực tập sư phạm là một học phần quan trọng, giữ vai trò cầu nối giữa lý thuyết và thực tiễn, góp phần hình thành và phát triển năng lực nghề nghiệp cho sinh viên.

Thực tế cho thấy, trong quá trình tham gia thực tập sư phạm tại các trường mầm non, sinh viên không chỉ vận dụng kiến thức chuyên môn mà còn phải thích ứng với môi trường làm việc thực tế, rèn luyện kỹ năng sư phạm, kỹ năng giao tiếp và xử lý tình huống nghề nghiệp. Vì vậy, hoạt động hỗ trợ sinh viên trong giai đoạn này có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, ảnh hưởng trực tiếp đến hiệu quả thực tập cũng như chất lượng đào tạo giáo viên.

Tuy nhiên, tại nhiều cơ sở đào tạo, trong đó có Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu, hoạt động hỗ trợ sinh viên trong thực tập sư phạm vẫn còn bộc lộ một số hạn chế như: nội dung hỗ trợ chưa toàn diện, hình thức tổ chức còn thiếu linh hoạt, sự phối hợp giữa nhà trường và cơ sở thực tập chưa thực sự hiệu quả. Những hạn chế này phần nào ảnh hưởng đến kết quả thực tập và sự phát triển năng lực nghề nghiệp của sinh viên.

Xuất phát từ thực tiễn đó, việc nghiên cứu thực trạng và đề xuất các giải pháp nhằm đổi mới hoạt động hỗ trợ sinh viên trong thực tập sư phạm là cần thiết và có ý nghĩa cả về lý luận và thực tiễn. Nghiên cứu này nhằm phân tích thực trạng hoạt động hỗ trợ sinh viên ngành Giáo dục Mầm non hệ cao đẳng trong thực tập sư phạm, trên cơ sở đó

đề xuất một số giải pháp phù hợp nhằm nâng cao hiệu quả hỗ trợ, góp phần cải thiện chất lượng đào tạo giáo viên mầm non trong giai đoạn hiện nay.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Khái niệm hỗ trợ sinh viên trong đào tạo sư phạm

Hỗ trợ sinh viên trong đào tạo sư phạm được hiểu là tổng thể các hoạt động do cơ sở đào tạo và các bên liên quan tổ chức nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho sinh viên trong quá trình học tập, rèn luyện và phát triển năng lực nghề nghiệp. Các hoạt động này bao gồm tư vấn học tập, hướng dẫn chuyên môn, hỗ trợ tâm lý, cung cấp tài liệu, tổ chức môi trường thực hành, cũng như kết nối với các cơ sở giáo dục thực tiễn.

Trong đào tạo giáo viên mầm non, hoạt động hỗ trợ sinh viên cần được triển khai một cách toàn diện, liên tục và gắn với đặc thù nghề nghiệp, nhằm giúp sinh viên hình thành các phẩm chất và năng lực cần thiết như năng lực chăm sóc – giáo dục trẻ, năng lực giao tiếp sư phạm và khả năng xử lý tình huống trong môi trường Giáo dục Mầm non.

2.2. Vai trò của hoạt động hỗ trợ trong thực tập sư phạm

Thực tập sư phạm là giai đoạn quan trọng giúp sinh viên chuyển hóa kiến thức lý thuyết thành năng lực thực hành nghề nghiệp. Trong giai đoạn này, sinh viên thường gặp nhiều khó khăn như thiếu kinh nghiệm thực tiễn, áp lực tâm lý, hạn chế trong kỹ năng tổ chức hoạt động giáo dục và xử lý tình huống.

Do đó, hoạt động hỗ trợ đóng vai trò then chốt trong việc:

• Định hướng và củng cố kiến thức, kỹ năng sư phạm cho sinh viên

• Giúp sinh viên thích ứng với môi trường giáo dục thực tế

• Tăng cường sự tự tin và năng lực nghề nghiệp

• Nâng cao chất lượng và hiệu quả của quá trình thực tập

Sự hỗ trợ hiệu quả từ trợ lý khoa GDMN, giảng viên hướng dẫn, giáo viên tại cơ sở thực tập và nhà trường sẽ góp phần quan trọng vào việc hình thành năng lực nghề nghiệp cho sinh viên.

2.3. Nội dung và hình thức hỗ trợ sinh viên trong thực tập sư phạm

- Hỗ trợ trước thực tập: Giải đáp thắc mắc, tổ chức tập huấn, hướng dẫn kế hoạch thực tập, trang bị kiến thức và kỹ năng cần thiết.

- Hỗ trợ trong quá trình thực tập: Hướng dẫn trực tiếp, dự giờ – góp ý, tư vấn xử lý tình huống sư phạm, hỗ trợ tâm lý.

- Hỗ trợ sau thực tập: Đánh giá, phản hồi, rút kinh nghiệm và định hướng phát triển nghề nghiệp. Ngoài ra, các hình thức hỗ trợ có thể được thực hiện thông qua trực tiếp hoặc gián tiếp (qua công nghệ thông tin), tăng cường sự kết nối giữa nhà trường, giảng viên và cơ sở thực tập.

2.4. Phương pháp nghiên cứu

Phương pháp điều tra bằng bảng hỏi: Khảo sát ý kiến của sinh viên về mức độ và hiệu quả của các hoạt động hỗ trợ trong thực tập sư phạm.

Phương pháp phỏng vấn: Thu thập thông tin từ giảng viên và giáo viên hướng dẫn nhằm làm rõ thực trạng và nguyên nhân của các hạn chế.

Phương pháp quan sát: Quan sát trực tiếp quá trình thực tập của sinh viên tại các trường mầm non.

Phương pháp phân tích và tổng hợp tài liệu: Nghiên cứu các văn bản, tài liệu liên quan đến đào tạo giáo viên và tổ chức thực tập sư phạm.

2.5. Thực trạng hoạt động hỗ trợ sinh viên trong thực tập sư phạm

2.5.1. Khái quát về khảo sát

Khảo sát được tiến hành đối với sinh viên ngành Giáo dục Mầm non hệ cao đẳng đang tham gia thực tập sư phạm, cùng với giảng viên hướng dẫn và giáo viên tại các trường mầm non. Tổng số phiếu khảo sát hợp lệ thu được là 120 phiếu sinh viên, 15 giảng viên và 20 giáo viên hướng dẫn tại cơ sở thực tập. Nội dung khảo sát tập trung vào các hoạt động hỗ trợ sinh viên trước, trong và sau quá trình thực tập sư phạm, cũng như mức độ hiệu quả của các hoạt động này.

2.5.2. Thực trạng hoạt động hỗ trợ trước thực tập

Kết quả khảo sát cho thấy nhà trường đã tổ chức một số hoạt động hỗ trợ sinh viên trước khi đi thực tập như: phổ biến kế hoạch thực tập, hướng dẫn viết giáo án, tập huấn kỹ năng tổ chức hoạt động giáo dục. Khoảng 78% sinh viên cho rằng các buổi hướng dẫn là cần thiết và hữu ích. Tuy nhiên, chỉ 62% sinh viên đánh giá nội dung tập huấn đáp ứng tốt yêu cầu thực tế.

- Một số hạn chế được ghi nhận: Nội dung tập huấn còn mang tính lý thuyết, thiếu tình huống thực tiễn; Thời lượng tập huấn còn hạn chế; Chưa chú trọng đầy đủ đến kỹ năng mềm và xử lý tình huống sư phạm.

2.5.3. Thực trạng hỗ trợ trong quá trình thực tập

Trong quá trình thực tập, sinh viên nhận được sự hỗ trợ từ giảng viên hướng dẫn và giáo viên

tại cơ sở thực tập. **70% sinh viên** cho biết được giảng viên góp ý sau khi dự giờ. **65% sinh viên** nhận được sự hỗ trợ thường xuyên từ giáo viên hướng dẫn

Tuy nhiên, vẫn còn một số tồn tại: Tần suất hướng dẫn chưa đồng đều giữa các nhóm sinh viên; Việc phối hợp giữa giảng viên và giáo viên hướng dẫn chưa chặt chẽ; Một số sinh viên còn gặp khó khăn trong xử lý tình huống thực tế nhưng chưa được hỗ trợ kịp thời . Ngoài ra, việc ứng dụng công nghệ trong hỗ trợ sinh viên còn hạn chế, chủ yếu vẫn dựa vào hình thức trực tiếp.

2.5.4. Thực trạng hỗ trợ sau thực tập

Sau khi kết thúc thực tập, nhà trường đã tổ chức đánh giá và tổng kết, tuy nhiên mức độ hỗ trợ còn chưa cao. **60% sinh viên** cho rằng hoạt động phản hồi sau thực tập là hữu ích. Nhưng chỉ **55% sinh viên** nhận được góp ý cụ thể để cải thiện năng lực nghề nghiệp

Hạn chế chủ yếu: Phản hồi còn chung chung, thiếu cá nhân hóa; Chưa có hoạt động hỗ trợ phát triển nghề nghiệp sau thực tập; Chưa tận dụng tốt kết quả thực tập để điều chỉnh chương trình đào tạo.

2.5.5. Đánh giá chung

Ưu điểm: Nhà trường đã quan tâm tổ chức các hoạt động hỗ trợ sinh viên trong thực tập; Sinh viên nhận được sự hướng dẫn từ nhiều phía; Một số hoạt động bước đầu mang lại hiệu quả tích cực.

Hạn chế: Nội dung hỗ trợ chưa toàn diện, còn thiên về lý thuyết; Hình thức hỗ trợ chưa đa dạng; Sự phối hợp giữa các bên còn hạn chế; Chưa ứng dụng hiệu quả công nghệ trong hỗ trợ sinh viên.

Nguyên nhân: Chưa có cơ chế phối hợp rõ ràng giữa nhà trường và cơ sở thực tập; Nguồn lực hỗ trợ còn hạn chế; Chưa có hệ thống hỗ trợ sinh viên mang tính đồng bộ và liên tục.

2.6. Giải pháp đổi mới hoạt động hỗ trợ sinh viên trong thực tập sư phạm

Trên cơ sở phân tích thực trạng, để nâng cao hiệu quả hoạt động hỗ trợ sinh viên ngành Giáo dục Mầm non hệ cao đẳng trong thực tập sư phạm, cần triển khai đồng bộ các giải pháp sau:

2.6.1. Đổi mới nội dung hỗ trợ theo hướng thực tiễn

Nhà trường cần điều chỉnh nội dung hỗ trợ sinh viên theo hướng gắn chặt với yêu cầu thực tiễn tại các cơ sở Giáo dục Mầm non. Cụ thể:

Tăng cường các nội dung về kỹ năng tổ chức hoạt động giáo dục, kỹ năng giao tiếp với trẻ và phụ huynh;

Bổ sung các tình huống sư phạm thực tế để sinh viên luyện tập xử lý;

Tổ chức các buổi chia sẻ kinh nghiệm từ giáo viên mầm non đang công tác;

Giải pháp này giúp sinh viên không chỉ nắm vững lý thuyết mà còn chủ động, tự tin khi tham gia thực tập.

2.6.2. Đa dạng hóa hình thức hỗ trợ sinh viên

Bên cạnh hình thức hỗ trợ trực tiếp, cần đẩy mạnh các hình thức hỗ trợ linh hoạt:

Xây dựng nhóm hỗ trợ trực tuyến (Zalo, LMS, email) để giải đáp kịp thời

Tổ chức sinh hoạt chuyên môn theo nhóm nhỏ

Áp dụng hình thức "cố vấn học tập" theo nhóm sinh viên

Việc đa dạng hóa hình thức hỗ trợ sẽ tạo điều kiện cho sinh viên tiếp cận sự hỗ trợ mọi lúc, mọi nơi.

2.6.3. Tăng cường phối hợp giữa nhà trường và cơ sở thực tập

Một trong những yếu tố quan trọng quyết định hiệu quả hỗ trợ sinh viên là sự phối hợp giữa các bên liên quan. Do đó, cần:

Xây dựng cơ chế phối hợp rõ ràng giữa nhà trường và các trường mầm non;

Phân công cụ thể trách nhiệm của giảng viên hướng dẫn có chuyên môn về chuyên ngành Mầm Non và giáo viên tại cơ sở thực tập;

Tổ chức trao đổi thông tin thường xuyên giữa các bên;

Sự phối hợp chặt chẽ sẽ giúp quá trình hỗ trợ sinh viên diễn ra thống nhất và hiệu quả hơn.

2.6.4. Nâng cao năng lực của đội ngũ tham gia hỗ trợ

Trợ lý khoa GDMN, Giảng viên và giáo viên hướng dẫn đóng vai trò then chốt trong hoạt động hỗ trợ sinh viên. Vì vậy, cần:

Tổ chức bồi dưỡng kỹ năng hướng dẫn thực tập sư phạm;

Cập nhật kiến thức, phương pháp giáo dục mầm non mới;

Khuyến khích chia sẻ kinh nghiệm và thực hành tốt;

Giải pháp này góp phần nâng cao chất lượng hỗ trợ và tạo sự thống nhất trong hướng dẫn sinh viên.

2.6.5. Tăng cường ứng dụng công nghệ trong hỗ trợ sinh viên

Trong bối cảnh chuyển đổi số giáo dục, việc ứng dụng công nghệ là cần thiết:

Sử dụng các nền tảng trực tuyến để quản lý và theo dõi quá trình thực tập;

Xây dựng kho tài liệu số phục vụ sinh viên;

Tổ chức tư vấn, hướng dẫn trực tuyến;

Điều này giúp nâng cao tính linh hoạt và hiệu quả của hoạt động hỗ trợ.

2.6.6. Đổi mới hoạt động đánh giá và phản hồi sau thực tập

Hoạt động đánh giá cần được thực hiện theo hướng:

Cung cấp phản hồi cụ thể, cá nhân hóa cho từng sinh viên;

Kết hợp đánh giá của giảng viên, giáo viên hướng dẫn và bản thân sinh viên;

Sử dụng kết quả thực tập để điều chỉnh chương trình đào tạo.

Việc đổi mới đánh giá sẽ giúp sinh viên nhận diện rõ điểm mạnh, hạn chế và định hướng phát triển nghề nghiệp.

III. KẾT LUẬN

Thực tập sư phạm là một khâu quan trọng trong quá trình đào tạo sinh viên ngành Giáo dục Mầm non hệ cao đẳng, góp phần hình thành và phát triển năng lực nghề nghiệp cho người học. Kết quả nghiên cứu cho thấy hoạt động hỗ trợ sinh viên trong thực tập sư phạm tại Trường Cao đẳng Sư phạm Bà Rịa – Vũng Tàu đã đạt được một số kết quả tích cực, thể hiện ở việc tổ chức tương đối đầy đủ các hoạt động hỗ trợ trước, trong và sau thực tập. Tuy nhiên, bên cạnh những ưu điểm, hoạt động hỗ trợ sinh viên vẫn còn tồn tại một số hạn chế như: nội dung hỗ trợ chưa gắn sát với thực tiễn, hình thức hỗ trợ chưa đa dạng, sự phối hợp giữa các bên liên quan chưa chặt chẽ và việc ứng dụng công nghệ trong hỗ trợ còn hạn chế. Những yếu tố này đã ảnh hưởng nhất định đến hiệu quả thực tập và sự phát triển năng lực nghề nghiệp của sinh viên.

Trên cơ sở đó, nghiên cứu đã đề xuất một số giải pháp nhằm đổi mới hoạt động hỗ trợ sinh viên trong thực tập sư phạm theo hướng tăng cường tính thực tiễn, đa dạng hóa hình thức hỗ trợ, nâng cao năng lực đội ngũ hướng dẫn và đẩy mạnh ứng dụng công nghệ. Việc triển khai đồng bộ các giải pháp này sẽ góp phần nâng cao hiệu quả hỗ trợ sinh viên, từ đó cải thiện chất lượng đào tạo giáo viên mầm non, đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục trong giai đoạn hiện nay.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Bộ Giáo dục và Đào tạo. (2020). *Thông tư ban hành chuẩn nghề nghiệp giáo viên mầm non.* Hà Nội.

Nguyễn Thị Mỹ Lộc. (2016). *Quản lý giáo dục.* Hà Nội: Nhà xuất bản Đại học Quốc gia Hà Nội.

Phạm Minh Hạc. (2012). *Tâm lý học giáo dục.* Hà Nội: Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Zeichner Kenneth. (2010). Rethinking the connections between campus courses and field experiences in college- and university-based teacher education. *Journal of Teacher Education,* 61(1–2), 89–99.

UNESCO. (2015). *Teacher policy development guide. P*aris: UNESCO.